

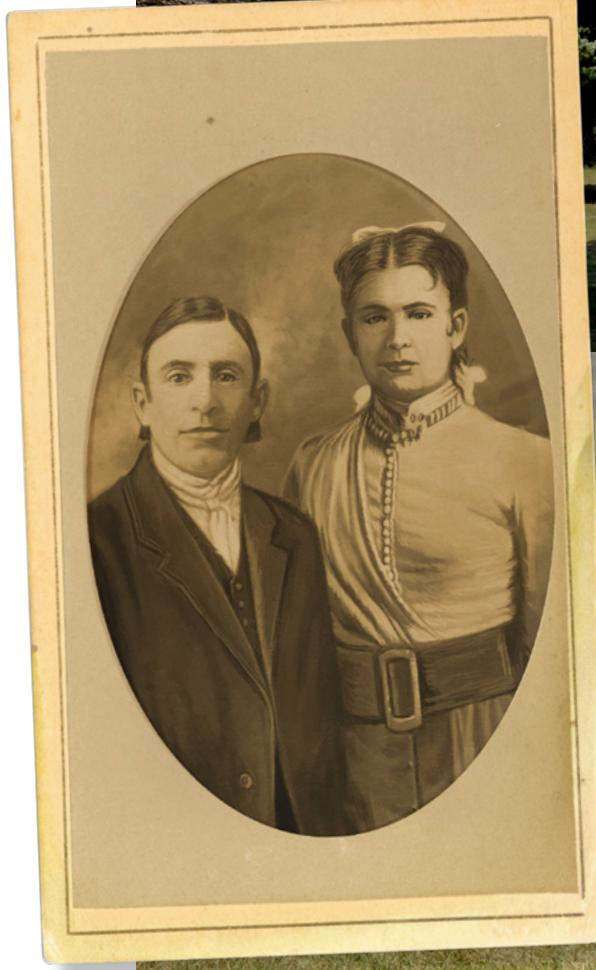
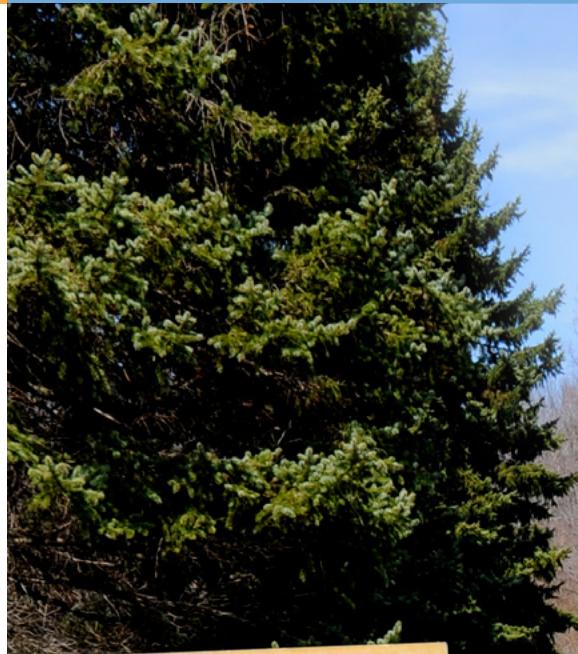
Tokāteline mo e
Ngaahi Fuakava 12–13
8–14 FEPUELI

Na'e tui 'a Siosefa mo Poli Naiti ki he uiui'i fakaepalōfita 'o Siosefa Sāmitá mei he kamata'angá. Na'a na pou-pou'i 'a Siosefa lolotonga 'ene liliu 'a e 'ū lau'i peleti koulá, pea na'a na kau 'i he fuofua ni'ihi ne papitaisó.

Na'e fa'a faka'auha 'ena koloá, pea mole ha'ana kaungāme'a tokolahi, ka na'e tui 'a e fāmili Naití ki he ongoongolelei pea tukupā 'ena mo'uí ke mui-mui 'i he palōfítá pea mo hono fokotu'u 'o e Siasí.

FEALĒLEA'AKÍ
Te ke lava fēfē mo ho'o fāmilí 'o mui-mui 'i he palōfita mo'uí, 'o hangē ko e ongo Naití, neongo e ngaahi taimi faingata'aá?

Ko e hā te tau lava 'o fai ke muimui ki he palōfítá?

Ko ha Fakahā ma'a

Siosefa Naiti

'I he ta'u 1829, na'e ma'u 'e Siosefa Sāmita ha fakahā ki he founiga 'e lava ai 'a Siosefa Naiti 'o tokoni 'i he ngāue 'a e 'Otuá. Na'e fakahinohino'i 'a Siosefa Naiti ke "feinga ke 'omai pea fokotu'u 'a e ngāue 'o Saioné" 'i he loto-fakatōkilalo, 'ofa, tui mo e anga fakama'uma'u (vakai, Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 12:6–8). 'Oku tokoni fēfē 'a e ngaahi 'ulungaanga ko 'ení ke tau muimui he palōfítá pea tokoni 'i he ngāue 'a e 'Otuá?

Ngāue Mateaki 'i he Kotoa 'o e Mo'uí

Na'e ikai teitei mole 'a e tui na'e ma'u 'e he fāmili Naiti ki he ongoongolelei pea na'a na tuu ta'ueia 'i he tafa'aki 'o Siosefa Sāmita. Na'e hoko 'ena mo'uí ko e fakamo'oni ki he me'a na'a na 'ilo 'oku mo'oní. Na'e fakamatala 'a e Palōfita ko Siosefa Sāmitá fekau'aki mo Siosefa Naiti 'o pehē: "Kuó ne faivelenga mo faiotonu, mo ta'e filifilimānako mo tā-sīpinga lelei, anga haohaoa mo anga'ofa, pea ikai teitei aafe ki he nima to'omataú pe ki he to'ohemá. Vakai ko ha tangata māoni-'oni ia" (*History of the Church*, 5:124).